

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 25 listopada 1936 r.

o stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i art. 1 pkt b) ustawy z dnia 2 lipca 1936 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 363) postanawiam co następuje:

Art. 1. (1) Kościół Ewangelicko - Augsburski w Rzeczypospolitej Polskiej, uznający jako jedyną zasadę i normę wiary i życia wszystkie księgi kanoniczne Pisma Świętego tudzież wszystkie księgi symboliczne Kościoła Ewangelicko-Luterskiego, korzy-

sta z pełnej wolności wyznawania swej wiary oraz wykonywania swojego kultu religijnego.

(2) W granicach, określonych przez prawodawstwo państwowe, a zwłaszcza przez dekret niniejszy, Kościół Ewangelicko-Augsburski w Rzeczypospolitej Polskiej rządzi się przepisami swego Zasadniczego Prawa Wewnętrznego, uznanego przez Państwo w drodze rozporządzenia Rady Ministrów.

(3) Zasadnicze Prawo Wewnętrzne Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej tworzy wraz z dekretem niniejszym podstawę prawną organizacji tego Kościoła.

Art. 2. Kościół Ewangelicko-Augsburski w Rzeczypospolitej Polskiej jest kościołem samodzielnym i niezależnym od jakiegokolwiek obcokrajowej zwierzchności.

Art. 3. (1) Kościół Ewangelicko - Augsburski w Rzeczypospolitej Polskiej tworzą parafie (filiały)

ewangelicko-augsburskie na całym obszarze Państwa. W skład tego Kościoła wchodzi również Bracia Morawscy czyli Harnuci. Natomiast do tego Kościoła nie należą parafie ewangelicko-luterskie tak zwane staroluterskie.

(2) Do Kościoła Ewangelicko - Augsburgskiego w Rzeczypospolitej Polskiej należą wszystkie osoby wyznania ewangelicko - luterskiego, zamieszkałe w Polsce i wchodzące w skład jednej z parafii (filiarów) tego Kościoła. Postanowienie niniejsze nie przesądza przynależności kościelnej tych osób wyznania ewangelicko-luterskiego, które według przepisów prawnych należą do parafii innego Kościoła ewangelickiego, znajdującej się na obszarze Państwa.

(3) Warunki nabycia przynależności kościelnej tudzież uzyskania oraz utraty członkostwa parafii (filiaru) Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej określają wewnętrzne prawa kościelne.

Art. 4. (1) Wewnętrzne prawa kościelne oraz przepisy kościelne nie mogą pozostawać w sprzeczności zarówno z prawami państwowymi, jak i Zasadniczym Prawem Wewnętrznym Kościoła.

(2) Wewnętrzne prawa kościelne oraz przepisy kościelne zyskują moc obowiązującą przez ogłoszenie ich w „Dzienniku Urzędowym Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej”.

(3) Ogłoszenie takich wewnętrznych praw kościelnych, co do których nie zostało przewidziane uprzednio ich uzgodnienie z władzami państwowymi, zarządza właściwa władza kościelna po stwierdzeniu przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, że nie zawierają one postanowień sprzecznych z prawami państwowymi i Zasadniczym Prawem Wewnętrznym Kościoła. O ile Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego nie zakomunikuje Konsystorzowi odpowiedniej decyzji w ciągu dwóch miesięcy, licząc od dnia przedstawienia mu uchwały, stanowiącej wewnętrzne prawo kościelne lub przepis kościelny, Konsystorz może zarządzić jego ogłoszenie.

Art. 5. Przyłączenie lub włączenie do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej innych kościołów lub związków religijnych, jak również ustrojowe łączenie się tego Kościoła z jakimkolwiek innym kościołem lub związkiem religijnym wymaga uchwały Synodu, powziętej na wniosek Konsystorza, który powinien uzyskać w tej mierze uprzednią zgodę Rządu w formie uchwały Rady Ministrów, powziętej na wniosek Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 6. Władze państwowe udzielają swej pomocy do wykonania zgodnych z prawem postanowień i wyroków właściwych władz kościelnych w przedmiocie: a) usunięcia duchownego lub innej osoby z zajmowanego stanowiska kościelnego oraz pozbawienia uprawnień, związanych ze stanem duchownym, i b) w innych wypadkach, przewidzianych przez prawo obowiązujące.

Art. 7. Święta Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego: Wielki Piątek, Dzień Pokuty (Popielec)

i Święto Reformacji (31 października) korzystają w stosunku do osób tego wyznania z ochrony prawa na zasadach ogólnych. Młodzież szkolna, należąca do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, w święta te wolna jest od zajęć.

Art. 8. (1) W zakładach naukowych, których program obejmuje kształcenie młodzieży poniżej lat 18, utrzymywanych w całości lub w części przez Państwo lub ciała samorządowe, nauka religii jest w ramach przepisów państwowych obowiązkowa dla młodzieży, należącej do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego.

(2) Nauki religii udzielają zgodnie z przepisami państwowymi nauczyciele, powołani przez władze szkolne spośród osób, posiadających kwalifikacje, ustalone przez przepisy państwowe, oraz upoważnienie właściwej władzy kościelnej do nauczania religii.

(3) Właściwa władza kościelna sprawuje nadzór nad religijno-moralną stroną nauczania religii; postanowienie to w niczym nie zmienia uprawnień władzy szkolnej.

(4) Przed powołaniem osób wyznania ewangelicko-augsburskiego do wykładania przedmiotów teologicznych na Wydziale Teologii Ewangelickiej Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie należy zasięgać opinii właściwej władzy kościelnej.

Art. 9. (1) Celem zapewnienia opieki religijnej osobom wojskowym, należącym do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, w skład wojska wchodzi służba duszpasterska ewangelicko-augsburska, na czele której stoi senior. Organizację tej służby regulują przepisy, wydane przez Ministra Spraw Wojskowych.

(2) Na żądanie władz wojskowych władze kościelne oddają dla celów duszpasterstwa wojskowego kościoły i wszelkie urządzenia kościelne.

(3) Wojskowe duszpasterstwo pokrywać będzie rzeczywiste koszty, związane z użyciem kościołów i urządzeń kościelnych, jeżeli władze kościelne zażądadą zwrotu tych kosztów.

Art. 10. (1) Kościół Ewangelicko - Augsburgski w Rzeczypospolitej Polskiej jako całość oraz jego poszczególne diecezje, parafie i filiały są osobami prawnymi i mogą stosownie do obowiązujących ustaw państwowych nabywać majątek, zbywać i obciążać go oraz zarządzać i rozporządzać nim.

(2) Nieruchomości ziemskie Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego podlegają przepisom obowiązującym o reformie rolnej. Przy przejmowaniu tych nieruchomości na parcelację pozostawia się każdej parafii (filiarów) obszar w granicach od dziesięciu do dwudziestu pięciu ha w zależności od jakości ziemi. Parafiom (filiarom) posiadającym kantoraty w dniu 1 grudnia 1935 r. pozostawia się ponadto po trzy ha przy każdym kantoracie niezależnie od jakości ziemi. Grunty te winny stanowić samodzielne jednostki gospodarcze i winny być położone w obrębie tych parafii (filiarów), dla których są przeznaczone.

(3) Zarząd majątkiem kościelnym sprawują organa władzy kościelnej uprawnione do tego postanowieniem Zasadniczego Prawa Wewnętrznego Ko-

ścioła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

(4) Do ważności pozbycia, obciążenia lub zmiany przeznaczenia majątku kościelnego wymagana jest zgoda wojewody właściwego ze względu na miejsce położenia danego majątku.

(5) Przepisy prawne o ochronie zabytków oraz o ochronie przyrody mają zastosowanie do majątku kościelnego.

Art. 11. Kościół Ewangelicko - Augsburski w Rzeczypospolitej Polskiej posiadać może własne cmentarze na zasadach, ustalonych w ustawach państwowych. Może również korzystać z fundacji i funduszy tudzież posiadać zakłady, przeznaczone dla celów wyznaniowych, naukowych i dobroczynnych na zasadach, ustalonych ustawami państwowymi.

Art. 12. (1) O ile zwyczajne dochody parafii (filiały) okazały się nie wystarczające, mogą być na pokrycie potrzeb parafii (filiały) pobierane tzw. składki posiłkowe. Składki te uchwalają uprawnione do tego organa, przewidziane w Zasadniczym Prawie Wewnętrznym Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej. Uchwały te wymagają dla swej ważności zatwierdzenia właściwych władz państwowych.

(2) Przepisy, dotyczące wymiaru, zatwierdzenia i poboru składek, właściwości władz i toku instancyj oraz trybu przymusowego ściągania ustala rozporządzenie Ministrów Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Spraw Wewnętrznych i Skarbu.

(3) Budżety roczne dochodów i wydatków w parafiach i filiałach, o ile korzystają ze składek posiłkowych, podlegają zatwierdzeniu właściwego wojewody (Komisarza Rządu m. st. Warszawy) w trybie i na zasadach, które ustala rozporządzenie Ministrów Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Spraw Wewnętrznych.

Art. 13. Należące do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej lub do jego osób prawnych budynki, poświęcone wyłącznie służbie Bożej, tudzież taki majątek, z którego dochód służy wyłącznie celom kultu religijnego i nie przyczynia się do osobistych dochodów duchowieństwa lub innych członków kościoła, a także instytucje dobroczynne i kulturalno-oświatowe, korzystają z ulg i zwolnień od podatków państwowych i komunalnych stosownie do obowiązujących przepisów prawnych. Pomieszczenia, zajmowane przez duchownych, oraz lokale urzędowe władz kościelnych będą traktowane przez Skarb Państwa na równi z pomieszczeniami urzędowymi, zajmowanymi przez funkcjonariuszów państwowych i z lokalami instytucji państwowych.

Art. 14. Zakres ulg, z jakich w dziedzinie zakwaterowania wojska w czasie pokoju tudzież w dziedzinie rzeczowych świadczeń wojennych korzystają budynki i pomieszczenia będące w użytkowaniu Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, normują obowiązujące przepisy prawne.

Art. 15. Sprawę opłat pocztowych za korespondencję urzędową władz i urzędów Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej normują obowiązujące pocztowe przepisy prawne.

Art. 16. (1) Państwo zapewnia Kościołowi Ewangelicko-Augsburskiemu w Rzeczypospolitej Polskiej na jego potrzeby dotacje, ustalane corocznie w budżecie państwowym. Dotacje te obejmują wydatki osobowe i rzeczowe.

(2) Dotacje na wydatki osobowe ustalane będą w kwocie łącznej nie niższej od kwoty 240.000 (dwieście czterdzieści tysięcy) złotych rocznie.

(3) Dotacje na wydatki rzeczowe ustalane będą w kwocie łącznej nie niższej od kwoty 57.000 (pięćdziesiąt siedem tysięcy) złotych rocznie.

(4) Do wydatków osobowych należą uposażenia osobowe:

- a) Prezesa Konsystorza,
- b) Naczelnika Kancelarii Konsystorza i innych funkcjonariuszów Kancelarii,
- c) Wiceprezesa i radców Konsystorza,
- d) ogółu duchowieństwa.

(5) Uposażenia osobowe Wiceprezesa i radców Konsystorza oraz ogółu duchowieństwa są wypłacane na zasadach i w sposób, który określa Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

(6) Tytułem wydatków rzeczowych Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przyznaje kredyty na:

- a) wydatki rzeczowo - administracyjne Konsystorza i koszty wizytacji,
- b) zasiłki i stypendia,
- c) wydatki budowlane,
- d) wydatki pocztowe.

(7) Zaopatrzenie emerytalne duchowieństwa oraz pozostałych po nim wdów i sierot normuje rozporządzenie Rady Ministrów.

Art. 17. (1) Biskup Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej sprawuje kierownictwo duchowne tegoż Kościoła. Reprezentuje on Kościół Ewangelicko-Augsburski w Rzeczypospolitej Polskiej wobec władz państwowych oraz wobec innych wyznań i wybierany jest dożywotnio. Biskup jest zarazem dożywotnio Prezesem Synodu i Prezesem Konsystorza.

(2) Wyboru Biskupa dokonywa, w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Kolegium Wyborcze, składające się z Wiceprezesa i radców Konsystorza, seniorów, członków Wydziału Synodalnego oraz czterech wybranych przez Synod delegatów świeckich. Objęcie przez elekta stanowiska wymaga uprzedniego zatwierdzenia go na urządzie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i złożenia w ręce Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przysięgi wierności według następującej roty:

„Ślubuję i przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu na św. Jego Ewangelię, że wierny będę Rzeczypospolitej Polskiej, której dobro i rozkwit popierać będę według sił swoich w zakresie mojej działalności. Z zupełną lojalnością będę szanował Rząd,

Konstytucją ustanowiony, i przestrzegał, aby szanował go również powierzone mi duchowieństwo. Nie będę uczestniczył w żadnych poczynaniach, w żadnych naradach, mogących szkodę wyrządzić Państwu Polskiemu, przeciwnie będę starał się w zakresie mojej działalności usuwać wszystko to, co może zagrażać porządkowi publicznemu i dobru Państwa. Tak mi Panie Boże na duszy i na ciele dopomóż przez Jezusa Chrystusa Pana Naszego Amen".

(3) W razie zawakowania stanowiska Biskupa lub niemożności bezpośredniego sprawowania przezeń obowiązków, Wiceprezes Konsystorza lub w jego zastępstwie zaproszony przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego radca duchowny Konsystorza wchodzi we wszelkie jego uprawnienia jako Prezesa Konsystorza i zwołuje najdalej w trzy miesiące do m. st. Warszawy Kolegium Wyborcze celem dokonania nowego wyboru.

(4) W razie niedojścia do wyboru Biskupa, Prezydent Rzeczypospolitej powołuje jednego z radców duchownych Konsystorza do czasowego sprawowania w charakterze zastępcy Biskupa wszystkich funkcji tego ostatniego.

(5) Uprawnienia Prezesa Konsystorza i Prezesa Synodu określa Zasadnicze Prawo Wewnętrzne Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

(6) Prezes Konsystorza pobiera uposażenie ze Skarbu Państwa podług grupy IV uposażenia urzędników państwowych, ma prawo do zaopatrzenia emerytalnego i korzysta z wszystkich innych świadczeń, przysługujących urzędnikom państwowym.

Art. 18. (1) Naczelną władzą, powołaną do uchwalania wewnętrznych praw kościelnych, jak również do rozstrzygania w sprawach ogólnych Kościoła jest Synod Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej. Synod jest zarazem najwyższą instancją odwoławczą w sprawach kościelnych w wypadkach przewidzianych przez Zasadnicze Prawo Wewnętrzne. Skład i kompetencje Synodu określa poza tym Zasadnicze Prawo Wewnętrzne Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego.

(2) Synod Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego zwołuje Prezes Synodu. Synod odbywa się w m. st. Warszawie co najmniej raz na trzy lata. Datę otwarcia Synodu ustala Prezes Synodu, zawiadamiając o niej Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i przedstawiając mu program obrad Synodu co najmniej na miesiąc przed wyznaczonym na otwarcie Synodu terminem.

(3) Minister może delegować na posiedzenie Synodu swego przedstawiciela, który ma prawo zabierać głos poza kolejnością mówców i składać oświadczenia i deklaracje.

(4) Synod wybiera Wydział Synodalny, który jest stałą delegacją Synodu.

Art. 19. (1) Naczelną władzą administracyjną i organem wykonawczym Synodu jest Konsystorz Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, złożony z Prezesa, Wiceprezesa i sześciu radców. Skład i kompetencje Konsystorza określa szczegółowo Zasadnicze Prawo Wewnętrzne.

(2) Wiceprezesa Konsystorza wybiera, w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Kolegium Wyborcze, złożone z Biskupa jako przewodniczącego, radców Konsystorza, seniorów, członków Wydziału Synodalnego oraz czterech delegatów świeckich wybranych przez Synod. Wiceprezes Konsystorza czuwa wraz z Prezesem nad prawidłowym biegiem prac Konsystorza i w razie nieobecności Prezesa przewodniczy na zebraniach Konsystorza.

(3) W razie niedojścia do porozumienia w sprawie wyboru Wiceprezesa Konsystorza, Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego powołuje jednego z radców świeckich Konsystorza do czasowego pełnienia obowiązków Wiceprezesa.

(4) Wiceprezes Konsystorza obejmuje swój urząd po uprzednim zatwierdzeniu przez Prezydenta Rzeczypospolitej i złożeniu na ręce Prezydenta Rzeczypospolitej przysięgi wierności.

(5) W razie niemożności sprawowania obowiązków przez Wiceprezesa zastępuje go jeden z radców świeckich Konsystorza zaproszony przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

(6) Radców Konsystorza wybiera Synod.

(7) Radcowie Konsystorza obejmują urzędy po uprzednim zatwierdzeniu ich na tych stanowiskach przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i złożeniu na ręce tegoż Ministra przysięgi wierności.

(8) Siedzibą Konsystorza jest m. st. Warszawa.

Art. 20. (1) Przy Konsystorzu działa Kancelaria Konsystorza Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, złożona z Naczelnika Kancelarii i z odpowiedniej liczby funkcjonariuszów, ustalonej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Prezesem Konsystorza.

(2) Naczelnika Kancelarii Konsystorza powołuje Konsystorz za uprzednią zgodą Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, innych funkcjonariuszów Kancelarii powołuje Konsystorz, zawiadamiając o tym Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

(3) Stosunki służbowe, wysokość uposażeń oraz zaopatrzenie emerytalne Naczelnika Kancelarii Konsystorza i innych funkcjonariuszów Kancelarii normuje rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 21. (1) Pod względem administracyjnym Kościół Ewangelicko-Augsburski w Rzeczypospolitej Polskiej dzieli się na diecezje, stanowiące zarazem okręgi wyborcze dla kościelnych władz senioralnych, w skład zaś poszczególnych diecezji wchodzi parafie i filiały, posiadające własne władze parafialne z wyboru.

(2) Ustrój i zakres działania władz senioralnych i parafialnych określa Zasadnicze Prawo Wewnętrzne.

Art. 22. (1) Tworzenie nowych diecezji, parafii i filiałów, znoszenie jak również zmiana ich granic i siedzib, o ile takie zarządzenia pociągają nowe wy-

datki ze Skarbu Państwa, wymagają uprzedniej zgody Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Spraw Wewnętrznych. O ile zaś takie zarządzenia nie pociągają za sobą nowych wydatków ze Skarbu Państwa, dokonywane być mogą po upewnieniu się Prezesa Konsystorza, że Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego nie podnosi przeciw nim zastrzeżeń. Jeżeli Minister nie komunikuje Prezesowi Konsystorza swej decyzji w ciągu dwóch miesięcy po otrzymaniu od Prezesa Konsystorza pisma w tym przedmiocie, będzie to uważane za wyrażenie zgody.

(2) O tworzeniu stacji kaznodziejskich, domów modlitwy i kantoratów Konsystorz zawiadamia właściwego wojewodę jednocześnie z powzięciem danego postanowienia.

(3) Istniejące w chwili wejścia w życie dekretu niniejszego diecezje, parafie i filiały wraz z liczbą ustalonych przy nich stanowisk duchownych są wymienione w załączniku do dekretu niniejszego.

(4) W ciągu roku od dnia wejścia w życie dekretu niniejszego Konsystorz wyda zarządzenie, określające szczegółowe granice terytorialne diecezji, parafii i filiałów, wskazanych w ustępie poprzedzającym. Zarządzenie to wymaga uprzedniej zgody Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 23. (1) Duchownym zwierzchnikiem diecezji jest ks. senior, duchownymi zwierzchnikami parafii są proboszczowie, filiałów zaś duchowni, wyznaczeni przez Konsystorz.

(2) Obok proboszczów w parafiach powołani mogą być na stałe stanowiska duchowne księży diakoni i księży adiunkci, mogą być również przydzieleni przez Konsystorz wikariusze.

Art. 24. Seniorowie powoływani są przez organa oznaczone w Zasadniczym Prawie Wewnętrznym oraz w sposób tam określony spośród kandydatów, co do których Konsystorz uprzednio upewnił się w osobie swego Prezesa u Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, że nie zachodzą przeciw nim zastrzeżenia natury politycznej.

Art. 25. (1) O dokonany wyborze proboszczów oraz księży diakonów i adiunktów Konsystorz zawiadamia właściwego wojewodę celem upewnienia się, czy nie zachodzą przeciw nim zastrzeżenia natury politycznej.

(2) Niezgłoszenie zastrzeżenia właściwego wojewody w ciągu pięciu tygodni, licząc od dnia zawiadomienia, uważa się za wyrażenie zgody.

(3) Od decyzji wojewody przysługuje Konsystorzowi w ciągu czternastu dni prawo odwołania do Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, który po zasięgnięciu opinii Prezesa Konsystorza sprawę rozstrzyga ostatecznie. Niepowzięcie decyzji przez Ministra w terminie czterotygodniowym od dnia otrzymania opinii Prezesa Konsystorza będzie uważane za wyrażenie zgody.

Art. 26. (1) O poruczeniu funkcji proboszcza lub administratora w parafii albo filiale jednemu z już urzędujących proboszczów sąsiedniej parafii Konsystorz jednocześnie z powzięciem decyzji zawiadamia właściwego wojewodę.

(2) W przypadku, kiedy wyznaczony przez Konsystorz administrator, nie będący równocześnie proboszczem sąsiedniej parafii (ust. 1) sprawować ma administrację parafii lub filiały przez okres dłuższy aniżeli trzy miesiące, Konsystorz upewni się u właściwego wojewody przed upływem trzech miesięcy, licząc od dnia wyznaczenia administratora, czy przeciwko dalszemu pozostawieniu go na tym stanowisku nie zachodzą zastrzeżenia natury politycznej.

Art. 27. (1) O delegowaniu do parafii wikariusza Konsystorz jednocześnie z powzięciem decyzji zawiadamia właściwego wojewodę.

(2) Jeżeli wikariusz, po upływie pierwszego roku od ordynacji, pozostaje na swym stanowisku przez okres dłuższy aniżeli sześć miesięcy Konsystorz upewni się u właściwego wojewody przed upływem sześciu miesięcy, licząc od dnia delegowania wikariusza, czy przeciwko dalszemu pozostawieniu go na tym stanowisku nie zachodzą zastrzeżenia natury politycznej.

(3) W przypadku zamierzonego delegowania do parafii wikariusza po ostatecznym egzaminie konsystorskim „pro ministerio” ma odpowiednie zastosowanie art. 25.

Art. 28. (1) Osoby, nie posiadające obywatelstwa polskiego, nie mogą sprawować urzędów kościelnych oraz zajmować jakichkolwiek stanowisk i piastować mandatów w Kościele Ewangelicko-Augsburskim w Rzeczypospolitej Polskiej.

(2) W drodze wyjątku osoby takie mogą być dopuszczane do czynności, wskazanych w ustępie poprzedzającym, na wniosek Konsystorza, za zezwoleniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 29. (1) Ordynacja na duchownego może być udzielona jedynie osobie, która posiada dowód ukończenia studiów na Wydziale Teologii Ewangelickiej Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie, i która została powołana na stanowisko duchowne, ustalone w myśl postanowień art. 22.

(2) Na wniosek Konsystorza Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego władny jest w wyjątkowych wypadkach zwolnić daną osobę od wymogu ukończenia studiów teologicznych na Wydziale Teologii Ewangelickiej Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie.

Art. 30. (1) Kandydaci na duchownych składają przy ordynacji, niezależnie od ślubowania kościelnego, przysięgę wierności Rzeczypospolitej Polskiej.

(2) Powtórzenie aktu przysięgi wierności obowiązuje duchownych tylko przy objęciu stanowiska księdza seniora lub radcy Konsystorza.

(3) Przysięgę wierności przy ordynacji i przy objęciu stanowiska księdza seniora składa się na ręce Prezesa Konsystorza w obecności wojewody lub delegowanego przez niego przedstawiciela.

(4) Rota przysięgi wierności przy ordynacji brzmi: „Ślubuję i przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu na świętą Jego Ewangelię, że wierny będę Rzeczypospolitej Polskiej, której dobro i rozkwit popierać będę według sił moich w zakresie mojej działalności. Z zupełną lojalnością i dobrą wolą będę szanował Rząd, Konstytucją ustanowiony. Nie będę uczestniczył w żadnych poczynaniach, w żadnych naradach, mogących szkodę wyrządzić Państwu Polskiemu, a raczej będę się starał w zakresie mojej działalności usuwać wszystko to, co może zagrażać porządkowi publicznemu i dobru Państwa. Tak mi Panie Boże na duszy i na ciele dopomóż przez Jezusa Chrystusa, Pana Naszego Amen”.

(5) Seniorowie składają przysięgę wierności według roty, przewidzianej w art. 17.

(6) Rotę podpisaną przez składającego przysięgę, Konsystorz przesyła niezwłocznie Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

(7) Wiceprezes i radcowie Konsystorza składają przysięgę wierności według roty przepisanej przy ordynacji duchownych.

Art. 31. (1) Duchowni Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej korzystają ze wszystkich szczególnych uprawnień, jakie ustawodawstwo państwowe zapewnia duchownym wyznań prawnie uznanych.

(2) O wszczęciu i ukończeniu postępowania karnego przeciw duchownemu Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego władze sądowe zawiadamiają Konsystorz a nadto przesyłają mu odpis aktu oskarżenia oraz wyroku sądowego z uzasadnieniem.

(3) W razie uwięzienia lub aresztowania duchownego Kościoła Ewangelicko - Augsburgskiego w Rzeczypospolitej Polskiej władze cywilne zachowywać będą względy należne jego duchownemu stanowi, duchowny taki będzie podlegał aresztowi oraz odbywał karę pozbawienia wolności w pomieszczeniu oddzielnym od pomieszczenia osób świeckich, o ile nie został przez Konsystorz pozbawiony godności duchownego.

Art. 32. Prawomocny wyrok sądowy, skazujący duchownego lub członka jakiegokolwiek organu Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej za zbrodnię lub czyn karalny, pochodzący z chęci zysku lub przeciw moralności, powoduje z mocy samego prawa usunięcie danego duchownego lub członka z zajmowanego stanowiska.

Art. 33. (1) W razie szkodliwej dla Państwa działalności duchownego lub członka jakiegokolwiek organu Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego może właściwy wojewoda zwrócić się do Konsystorza, z podaniem motywów, o wydanie odpowiednich zarządzeń lub o usunięcie danej osoby od sprawowania urzędu kościelnego lub funkcji.

(2) Przeciw żądaniu wojewody Konsystorz może w ciągu trzech tygodni wnieść odwołanie do Mi-

nistra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, który po porozumieniu się z Biskupem rozstrzygnie sprawę ostatecznie.

Art. 34. (1) O ile przepisy państwowe powierzą sądownictwu duchownemu orzekanie w sprawach małżeńskich, Konsystorz Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego sędzi w pierwszej i ostatej instancji sprawy o nieważność lub rozwiązanie małżeństwa zgodnie z prawodawstwem państwowym.

(2) Do czasu wprowadzenia ogólnopaństwowego prawa małżeńskiego Konsystorz stosuje przy rozpoznaniu spraw o nieważność lub rozwiązanie małżeństwa przepisy państwowe, obowiązujące w tej mierze na poszczególnych obszarach Rzeczypospolitej Polskiej.

(3) Przepisy o ustroju sądownictwa kościelnego tudzież o postępowaniu sądowym będą wydane przez Synod i zatwierdzone przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Ministra Sprawiedliwości. Do czasu wydania tych przepisów pozostają w mocy przepisy dotychczasowe.

(4) Skutki prawne wyroków Konsystorza w sprawach małżeńskich określa prawodawstwo państwowe.

Art. 35. (1) W sprawach o unieważnienie lub rozwiązanie małżeństwa prokurator może zgłaszać swe wnioski. Szczegółowe przepisy o stosunku prokuratora do Konsystorza Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego będą wydane po zasięgnięciu opinii Konsystorza, w osobie jego Prezesa, przez Ministra Sprawiedliwości oraz Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

(2) W sprawach przewidzianych w artykule niniejszym Konsystorz na wniosek Prokuratora jest obowiązany powziąć postanowienie w przedmiocie swej właściwości. Na to postanowienie Prokurator może złożyć zażalenie do Sądu Najwyższego w ciągu siedmiu dni od daty zawiadomienia. Do czasu uprawnomocnienia się wspomnianego postanowienia albo rozstrzygnięcia kwestii właściwości przez Sąd Najwyższy, nie można wydać wyroku w sprawie; wyrok, wydany wbrew powyższemu przepisowi, jest z samego prawa nieważny.

(3) Prokurator wnosi zażalenie do Konsystorza, który obowiązany jest przedstawić je w ciągu siedmiu dni wraz z aktami sprawy do Sądu Najwyższego.

Art. 36. Do czasu jednolitego uregulowania prowadzenia akt stanu cywilnego w całym Państwie, duchowni zajmujący stanowiska proboszczów, prowadzą księgi stanu cywilnego (metrykalne) stosownie do obowiązujących przepisów państwowych i w granicach przez nie ustalonych. W tym zakresie proboszczowie podlegają nadzorowi i zarządzeniom właściwych władz państwowych.

Art. 37. Językiem urzędowania władz i urzędów kościelnych jest język państwowy. W stosunku do osób i instytucji, zwracających się do władz i urzędów kościelnych w języku niepaństwowym, władze te i urzędy posługiwac się mogą językiem petenta.

Art. 38. (1) Konsystorz w zakresie sądownictwa małżeńskiego, sprawowanego w myśl art. 34 niniejszego dekretu, oraz duchowni, sprawujący funkcje urzędników stanu cywilnego, używają pieczęci z godłem państwowym.

(2) Poza tym używają władze i urzędy Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej własnych pieczęci z godłami kościelnymi i napisem w języku państwowym.

(3) W stosunkach wewnątrzkościelnych dopuszczalne są nadto inne z dawnych czasów używane pieczęcie.

(4) Wzory pieczęci zatwierdza na wniosek Konsystorza Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 39. (1) Konsystorz obowiązany jest przysłać na żądanie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wykazy i sprawozdania.

(2) Odpisy protokołów posiedzeń Synodu przysyłane są do wiadomości Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego najdalej w cztery tygodnie po ukończeniu bieżących posiedzeń.

(3) O dokonanych wyborach Konsystorz zawiadamia właściwą władzę administracji ogólnej w dwa tygodnie po zatwierdzeniu wyborów.

Art. 40. Urzędowym organem Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej jest wydawany w Warszawie w języku państwowym „Dziennik Urzędowy Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej”; urzędowe przekłady zarządzeń i enuncjacji władz kościelnych będą zamieszczane w dodatku.

Art. 41. (1) W niedziele i święta kościelne odmawiać będą duchowni Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego podczas nabożeństwa modlitwę za pomyślność Rzeczypospolitej Polskiej i jej Prezydenta według tekstu, ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej. Przed ogłoszeniem tekstu w tym Dzienniku tekst przedłożony będzie przez Biskupa Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

(2) W dni świąt państwowych duchowni będą odprawiali uroczyste nabożeństwa, po których będzie odegrany lub odśpiewany hymn modlitewny: „Boże coś Polskę” w obecności celebrującego duchowieństwa.

Art. 42. (1) Do czasu ukonstytuowania się władz kościelnych na zasadach, ustalonych dekretem

niniejszym i Zasadniczym Prawem Wewnętrznym, dotychczasowe władze kościelne sprawują swe czynności.

(2) Z chwilą wejścia w życie dekretu niniejszego dotychczasowy Superintendent Generalny zostaje z mocy prawa Prezesem Konsystorza do czasu wyboru Biskupa, korzystając zarazem z uprawnień tego ostatniego. Prezes Konsystorza wyda odpowiednie przepisy i zarządzenia celem ukonstytuowania się w najkrótszym czasie naczelnych władz kościelnych przewidzianych dekretem niniejszym i Zasadniczym Prawem Wewnętrznym.

(3) Pierwszy Synod będzie zwołany na pierwszą sesję wyłącznie w celu wyboru radców Konsystorza, członków Wydziału Synodalnego, delegatów do Kolegium Wyborczego, przewidzianego w art. 17 i 19, po czym sesja ulega zamknięciu z mocy prawa.

(4) Zmiany w Zasadniczym Prawie Wewnętrznym Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, ustalonym przez Komisję Synodalną jako prawną reprezentację tego Kościoła, wyłonioną przez Synod Konstytucyjny, i uznanym przez Państwo w drodze rozporządzenia Rady Ministrów (art. 1 ust. (2)), — wymagają uchwały Synodu (art. 18) i uznania we wspomnianym trybie.

Art. 43. (1) Z dniem wejścia w życie dekretu niniejszego tracą moc wszystkie dotychczasowe przepisy w przedmiotach dekretem niniejszym i Zasadniczym Prawem Wewnętrznym objętych.

(2) W wypadkach, w których dekret niniejszy lub Zasadnicze Prawo Wewnętrzne przewidują wydanie nowych przepisów, do czasu wejścia ich w życie, przepisy dotychczasowe pozostają w mocy, nie dłużej jednak niż na rok od chwili wejścia w życie dekretu niniejszego.

Art. 44. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

Art. 45. Dekret niniejszy wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem górnośląskiej części województwa śląskiego.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego: *W. Świętosławski*

Załącznik do art. 22 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 listopada 1936 r. (poz. 613).

W Y K A Z

diecezji, parafii i filiałów oraz ustalonych stanowisk duchownych w Kościele Ewangelicko-Augsburskim w Rzeczypospolitej Polskiej.

Diecezje, parafie, filiały	Stanowisko duchowne				
	Senior	Proboszcz	Diakon	Adiunkt	Wika-riusz
I. Diecezja Warszawska	1	—	—	—	—
Parafia Lipiny-Wola Młocka	—	1	—	—	—
" Łowicz	—	1	—	—	—
Filiał Kutno	—	—	—	—	—
Parafia Mława-Działdowo	—	1	—	—	—
" Nasielsk	—	1	—	—	—
" Nowy Dwór	—	1	—	—	1
" Paproc Duża	—	1	—	—	—
" Pilica	—	1	—	—	—
" Przasnysz	—	1	—	—	—
" Pułtusk	—	1	—	—	—
" Radzymin	—	1	—	—	—
" Rawa Mazowiecka	—	1	—	—	—
" Sadoleś Płatkownica	—	1	—	—	—
" Stara Iwiczna	—	1	—	—	1
Filiał Błędów	—	—	—	—	—
Parafia Warszawa	—	2	1	1	2
" Warszawa-Praga	—	1	—	—	—
" Węgrów	—	1	—	—	—
" Żyrardów	—	1	—	—	1
Filiał Karolew	—	—	—	—	—
II. Diecezja Płocka	1	—	—	—	—
Parafia Chodecz	—	1	—	—	—
" Gąbin	—	1	—	—	—
" Gostynin	—	1	—	—	—
" Hów	—	1	—	—	—
" Lipno	—	2	—	—	1
Filiał Orłowo	—	—	—	—	—
" Łąkie	—	—	—	—	—
Parafia Michałki	—	1	—	—	—
" Makowisko	—	1	—	—	—
Filiał Skrzypko-Jackowo	—	—	—	—	—
Parafia Nowa Wieś	—	1	—	—	—
" Ossówka	—	1	—	—	1
Filiał Brzozówka	—	—	—	—	—
Parafia Płock	—	1	—	—	—
Filiał Dobrzyń n. W.	—	—	—	—	—
Parafia Przedecz	—	1	—	—	—
" Rypin	—	1	—	—	1
" Secymin	—	1	—	—	—
" Siemiątkowo	—	1	—	—	—
" Sierpc	—	1	—	—	—
" Wyszogród	—	1	—	—	—
Filiał Płońsk	—	—	—	—	—
III. Diecezja Kaliska	1	—	—	—	—
Parafia Babiak	—	1	—	—	—
" Dąbie	—	1	—	—	—
" Grodziec	—	1	—	—	—
" Izbica Kujawska	—	1	—	—	—

Diecezje, parafie, filiały	Stanowisko duchowne				
	Senior	Pro- boszcz	Diakon	Adiunkt	Wika- riusz
Parafia Kalisz	—	1	—	—	1
„ Koło	—	1	—	—	—
„ Konin	—	1	—	—	—
„ Masłaki	—	1	—	—	—
„ Prażuchy	—	1	—	—	—
„ Sobiesęki	—	1	—	—	—
„ Sompolno	—	1	—	—	1
Filiał Ludwikowo	—	—	—	—	—
„ Kozy	—	—	—	—	—
Parafia Stawiszyn	—	1	—	—	—
Filiał Józefów	—	—	—	—	—
Parafia Turek	—	1	—	—	—
„ Władysławów	—	1	—	—	—
„ Zagórów	—	1	—	—	—
Filiał Lisewo-Pyzdry	—	—	—	—	—
Parafia Zduńska Wola	—	1	—	—	1
Filiał Sieradz	—	—	—	—	—
IV. Diecezja Piotrkowska	1	—	—	—	—
Parafia Bełchatów	—	1	—	—	—
Filiał Pozdziennice	—	—	—	—	—
Parafia Częstochowa	—	1	—	—	1
Filiał Zawiercie	—	—	—	—	—
Parafia Kleszczów	—	1	—	—	—
„ Łask	—	1	—	—	—
„ Piotrków	—	1	—	—	—
Filiał Kamocin	—	—	—	—	—
Parafia Radomsko-Dziepółc	—	1	—	—	—
„ Tomaszów	—	1	1	—	1
„ Wieluń	—	1	—	—	—
V. Diecezja Lubelska	1	—	—	—	—
Parafia Brześć n. B.	—	1	—	—	—
Filiał Pińsk	—	—	—	—	—
Parafia Cyców	—	1	—	—	—
„ Chelm	—	1	—	—	—
„ Kielce	—	1	—	—	—
Filiał Pilica	—	—	—	—	—
„ Przeczów	—	—	—	—	—
Parafia Kamień	—	1	—	—	—
„ Lublin	—	1	1	—	—
Filiał Końska Wola	—	—	—	—	—
Parafia Mościce	—	1	—	—	—
Filiał Zamostecze	—	—	—	—	—
„ Olendry Zabuskie	—	—	—	—	—
„ Olendry Swierzowskie	—	—	—	—	—
Parafia Radom	—	1	—	—	1
Filiał Jawor	—	—	—	—	—
„ Kozienice	—	—	—	—	—
VI. Diecezja Łódzka	1	—	—	—	—
Parafia Aleksandrów	—	1	1	—	—
Filiał Huta Bardzińska	—	—	—	—	—
Parafia Andrzejów	—	1	—	—	—
Filiał Bukowiec	—	—	—	—	—
„ Łaznowska Wola	—	—	—	—	—

Diecezje, parafie, filiały	Stanowisko duchowne				
	Senior	Pro- boszcz	Diakon	Adiunkt	Wika- riusz
Parafia Bałuty-Zubardź	—	1	—	—	—
" Brzeziny	—	1	—	—	—
" Konstantynów	—	1	—	—	—
" Łódź Św. Trójcy	—	2	—	1	2
" Łódź Św. Jana	—	2	1	1	1
" Łódź Św. Mateusza	—	2	1	—	1
" Łódź-par. polska	—	2	1	—	3
" Łódź-Radogoszcz	—	1	—	—	—
" Nowosolna	—	1	—	—	—
" Poddębice	—	1	—	—	—
" Pabianice	—	1	1	—	2
" Ruda Pabianicka	—	1	—	—	—
" Zgierz	—	1	—	—	1
Filiał Grabieniec	—	—	—	—	—
Parafia Łęczyca	—	1	—	—	—
" Ozorków	—	1	—	—	—
VII. Diecezja Wołyńska	1	—	—	—	—
Parafia Dubno	—	1	—	—	—
" Kowel	—	1	—	—	—
" Kostopol	—	1	—	—	—
" Łuck	—	1	—	—	1
" Rożyszcze	—	1	—	—	1
" Równe	—	1	—	—	—
" Tuczyn	—	1	—	—	—
" Torczyn	—	1	—	—	—
" Włodzimierz	—	1	—	—	1
VIII. Diecezja Wileńska	1	—	—	—	—
Parafia Białystok	—	2	—	—	1
Filiał Supraśl-Choroszcz	—	—	—	—	—
" Michałowo	—	—	—	—	—
Parafia Grodno	—	1	—	—	—
Filiał Izabelin	—	—	—	—	—
Parafia Łomża	—	1	—	—	—
Filiał Szczuczyn	—	—	—	—	—
" Grajewo	—	—	—	—	—
Parafia Suwałki	—	1	—	—	1
Filiał Augustów	—	—	—	—	—
" Seiny	—	—	—	—	—
Parafia Wilno	—	1	—	—	1
" Wizajny	—	1	—	—	—
IX. Diecezja Śląska	1	—	—	—	—
Parafia Bielsko	—	2	—	—	1
" Cieszyn	—	2	—	—	2
" Drogomysł	—	1	—	—	—
" Goleszów	—	1	—	—	—
" Jaworze	—	1	—	—	—
" Kraków	—	1	—	—	1
" Międzyrzecze	—	1	—	—	—
" Skoczów	—	1	—	—	1
" Stare Bielsko	—	1	—	—	1
" Sosnowiec	—	1	—	—	7
Filiał Dąbrowa Górnicza	—	—	—	—	—

Diecezje, parafie, filiały	Stanowisko duchowne				
	Senior	Pro- boszcz	Diakon	Adiunkt	Wika- riusz
Parafia Ustroń	—	1	—	—	2
" Wisła	—	1	—	—	1
Filiał Istebna	—	—	—	—	—
X. Diecezja Wielkopolska	1	—	—	—	—
Parafia Bydgoszcz	—	1	—	—	1
" Gdynia	—	1	—	—	—
" Grudziądz-Tczew	—	1	—	—	—
" Ostrzeszów-Pawłów	—	1	—	—	—
" Nieszawa	—	1	—	—	—
" Poznań	—	1	—	—	1
Filiał Leszno	—	—	—	—	—
Parafia Toruń	—	1	—	—	—
" Włocławek	—	1	—	—	1
Razem: 10 diecezji 117 parafii 40 filiałów					
		Razem: 10 seniorów 126 proboszczów 7 diakonów 3 adiunktów 49 wikariuszów			